

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Felelős szerkesztő:
Ifj. IMRIK JÓZSEF

Egyes szám ára 20 fillér.
Nyílttér soronként 40 fillér.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Betétek után adómentesen tisztán 5%-ot fizetünk.

Gazdasági és Iparbank r. t.
Jászapáti (Régi céh-ház.)

Az ünnep előtt.

Hatvanöt esztendeje nem volt olyan szomorú, aggodalmas karácsonya a magyarnak, mint a milyen most ígérkezik. Viharmadarak röpködnek a karácsonyi szeretet fehér galambjai helyett. Hitves a férjeért, anya a gyermekeért aggódik és mikor a szeretet fája alá gyűlnek a családtagok, — nincs hajlék, ahol a karácsonyi zsolozsmák naiv örömebe bele nem lökné a magá gondtelt, redős homlokát a bizonytalan jövő.

Sőt az ünnep hangulatában, a szeretetnek normanapján még kiáltóbb az ellentét: a szeretet, a béke fehér galambja helyett a háboru viharadara suhogtatja szárnyát.

És ha ez az ünnepünket meg is rontja, azért nemzeti önértzetünket megnyirbálni nem képes.

Lehet, hogy a fegyvert ki kell majd hüvelyéből rántanunk, de amint régen sem kereste a magyar az elle-neivel való tusát, míg ha rákényszeri-

tették, elfogadta, — úgy nem kezdi, de nem is tér ki előle most sem. Évszázados jelszó ez: „Ne bánts a magyart!”

Bármennyire szeretjük a békét, bármennyire érezzük a béke áldásait és már csak a háborus hírek rebesgetésére is tapasztaljuk a rettenetes károkat, mégis azt mondjuk, hogy szenvedjük el, amit elleneink vaksága ránk mér, de nemzeti önértzetünket megbántani és jövő fejlődésünket guzsba kötni ne engedjük.

Most, a szeretetnek e közelgő hangulatos napjaiban, mikor az ember jobban hajlik a békére, — még inkább fölvethető a kérdés, hogy mi szüksége van az emberiségnek a XX-ik században a háborura? . . . De ez értéktelen és hiába való gondolat még a szent estén is. Mert az embereket nem a jámbor lelkek, nem a filozófálók, nem az emberiség ügyének igaz szolgálai vezették soha és az eseményeket sem a tiszta érzelmek szférájában csinálják. Mindég alantas, vad indulatok, — mint a rohanó ár iszapos, üledékes vize, — csinálták az eseményeket és ahogy elemi csapás esetén a bölcs emberek igazlítása mit sem ér, — olyan hiába-való lenne most a szeretet ünnepén az örök békéről beszélni.

És mégis, mikor odaállunk a fényőgályas karácsonyfa alá, melynek égő gyertyái csodás fényt hintenek a családi hajlékokba, — egyetlen felfakadó érzés, vágy, sóhaj szívünkben az: vajha a háborunak viharadara elszállna messzire és mint más karácsonyi éjszakában, most is a szeretetnek fehér békegalambja röpködne! Vajha az emberiség jobba, szebbé és igazabbá nevelésére a felebaráti szeretetnek békéje köszöntene ránk!

Óhajtjuk, hogy a bethlehemi pásztorok ismét hirdessék karácsony éjszakáján: „Békesség a földön a jóakaratu embereknek.”

Vármegyei közgyűlés. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága pénteken, december hó 20-án délelőtt 10 órakor tartotta meg IV. évnegyedes rendes közgyűlését Szolnokon, a székház nagy termében. A rendkívül népes közgyűlésen Horthy Szabolcs dr. főispán elnökölt.

A legkiemelkedőbb mozzanat volt Kiss Ernő biz. tag, országgyűlési képviselő indítványa, amely a jelen nyugtalanító külpolitikai viszonyok között s a háborus idők küszöbén a felséges uralkodó királyt a vármegye közönségének odaadó hűségéről biztosítani s ezt az ősz uralkodó előtt hódolatteljes feliratban tolmácsolni kéri. A közgyűlés percekig tartó lelkes éljenzések és szünni nem akaró tapsok között egyhanguan fogadta el a mai

TÁRCA.

Vágó Ignác
1784.—1855.

A hosszúéletű jászkapitány pályafutása s egyénisége nincs minden érdekesség híján. Gyermekek és ifjúkori éveiről nem sok emlék maradt fenn; ő is úgy nevelkedett, mint a többi nemesi ház sarjadéka: megtanult lovagolni, vadászni, iskolába is járt. Hazai szokások szerint elvégezte a jogot és ügyvédi oklevelet szerzett. Huszonöt éves korában főhadnagyi ranggal részt vett Győrnél a hírhedt nemesi fölkelésben s ő is retirált Komáromig, mint többi nemes bajnoktársa. Ez a győri visszavonulás mely sebet ütött szívében s honfitársaiban való bizalma megrendült — annyira, hogy a negyvennyolcas szabadságharc sikerében nem hitt egy pillanatig sem. Bár honvédeink első győzelme örömmel töltötte el, a későbbi fejleményekben felfogása

igazolását látta, hogy a pártos-természetű magyar katonailag sem fegyelmehető.

A győri visszavonulás után hazatérvén, ügyvédi gyakorlatot üzött s ebben a minőségben mint a jászkun kerület tiszteletbeli alügyésze sok polgári és fenytő ügyet látott el díjtalanul. 1824-ben a kerület rendes esküdtté választotta s megerősítette a nádor is, aki tizenkét év mulva nádori táblabíróvá nevezte ki. Három évi táblabíráskodás után 1839-ben a jászkun kerület tisztujtó közgyűlésén kapitánnyá választották, 1843-ban pedig a közbizalom a nádori főkapitánnyal, Szluha Imrével őt küldte fel követnek a pozsonyi országgyűlésre, amelynek mindvégig szorgalmas és tevékeny tagja volt.

Elérte mindazt, amit a meggyéje határán túl nem kívánczó magyar nemes elérhetett s a Gondviselés a családi boldogságot sem tagadta meg tőle. Első házassága Kiss Teréziával, amelyből csak egy leánygyermek: Erzsébet, később Beöthy Lajosné származott, — nem tartott sokáig. De megnősült másodszor is 1841-ben, 57 éves korában nőül ve-

vén a tizennyolc éves nemes Antal Teréziát. Ebből a frigyből hat gyermek született: Gellért, Eszter, Aranka, Katalin, Pál és Apollónia.

Mikor házasságának második esztendejében a pozsonyi diétára ment, még csak Gellért fia volt a világon s az országgyűlés tartama alatt távollétében született Eszter leánya. A boldog apa és ifju szívvel szerető férj érzésvilágát tárják föl azok a levelek, amelyeket Pozsonyból irt itthon maradt fiatal feleségének. Érdekes bizonyosság az ezek egy nemes érzésű, emelkedett felfogású férfiú lelkületének.

A középtermetű, szikár, széles vállu s feltünően domboru mellű jászkapitány szép, férfias arcu ember volt. Mégis erős csontu egyenes orra, mélyen fekvő, fürkésző kék szeme, fölfelé göndörülő, rövidre nyirt bajusza, erélyes álla, parancsoló megjelenése s mennydörgő hangja inkább tiszteletet keltett, mint barátságos vonzalmat. Komolysága, a köznapit meghaladó gondolkodása s katonásan fegyelmezett, szigoru pontossága is viszatetsző volt azoknak, akik a rendet nem

válságos napokban kétszeres jelentőségű indítványt s megbízta a vármegye főjegyzőjét a felirat szövegének elkészítésével.

A tárgysorozatba felvett ügyek közül nagyobb érdeklődést keltett az alispán negyedéves jelentése, amit egyhangulag elfogadtak. Tudomásul vették, hogy a belügyminiszter a korcsmák vasárnapi munkaszünetéről alkotott megyei szabályrendeletet nem hagyta jóvá. Örömmel üdvözölték az alispán jelentését, mely a szolnoki cukorgyár Tószeg községben fekvő 61 kat. holdnyi tulajdonának a vármegye területéhez való végleges hozzácsatolásáról szól. Azután a közigazgatási bizottság tagjaiul nagy szótöbbséggel újra megválasztották: Almásy Imre grófot, Szapáry György grófot, Helmezy Bélát, Markovits Pál drt és Simon Dezsőt, kiknek megbízatása f. év végével tudvalevően lejár. Majd a többi bizottságokat alakították meg s aztán a délután folyamán tartott ülésben a többi, vagy 200 tárgyat intézték el.

A jászapáti muzeum.

A gimnáziummal kapcsolatban egy üdvös mozgalom indult meg városunkban, az tudniillik, hogy a helybeli és környékbeli érdekes tárgyak összegyűjtessenek és egy muzeumban kiállítsanak. Ma már minden valamire való város arra törekszik, hogy régi emlékeit összeszedje s egy kulturális intézménynek vesse meg alapját. A legutóbbi években egymásután keletkeztek a vidéki muzeumok, amelyeknek nagy része kultur-házzá nőtte ki magát s nemcsak a régi emlékek összegyűjtésével foglalkozik, hanem ismeretterjesztő előadásával a környék művelődési állapotait is előmozdítja.

Othonából is száműzött minden visszasságot. Háza népét takarékosagra, munkára, rendre, engedelmességre szoktatta s nála sokkalta fiatalabb feleségét, akit a bálványozásig szeretett, erélyes, korai özvegyességében gyermekeit szigorúan nevelő aszszonnyá alakította. Tapintatos formában, udvarias megkerülésekkel irogatta meg Pozsony-völ véleményét, tanácsait, nemtetszését, szemtől-szembe azonban olykor heves kifakadásal érvényesítette férfi akaratát. Gyermekei nevelésében — bármennyire rajongott értük — rendkívül szigorú volt. Gellért fia egy alkalommal levette a fecskéfészket. A katonás apa csintalan fiát maga vezette a tanítóhoz, akinek bejelentette a fészek leverését s követelte, hogy Gellértre mérjen tizenkét botütést. A lágy szívű tanító azonban csak kétötöt osztott ki a tucatból, azt is kimélettél. — Ha Gellért ügyetlen vagy félénk volt a lovaglás tanulásakor s leesett a lóról, akkor saját atyai kezével hagyta helyben. Mert nem nőhetett fel a bátorság erénye nélkül annak a Vágónak a fia, aki a pozsonyi országgyűlésre fegyveresen jár s a fegyverviselést a farkasok ellen való védekezéssel indokoló magyar nemesekre azt mondta, hogy olyan magyar nemes még nem élt a világon, amelyiket farkas evett volna meg.

Mint jó gazda a távolból is nagy gond-

Jászapáti főgimnáziumot kapott, amely hivatva lesz a lakosság felfogását átalakítani s hivatva lesz arra, hogy itt egy magasabb szellemű kulturális életet intonáljon. Nem haj az — mint sokan hangoztatják — hogy a környéken már sok a gimnázium; s hogy a jászapáti középiskola felesleges, teljesen téves felfogás. Nincs Magyarországnak olyan helye, ahol fölösleges lenne az iskola, mert csak ezektől lehet várni az értelmi, erkölcsi és anyagi színvonal emelését. Minden oly intézmény tehát, amely a művelődést terjeszti, áldásos egy város lakosságának életére s ilyennek gondoljuk a muzeumot is.

Sokan azt hiszik, hogy itt nincs kellő mennyiségű anyag egy muzeum szervezésére. A sok között ez is igen nagy tévedés. Egy muzeumnak nemcsak az a föladata, hogy a régi kopott érmekeket gyűjtögesse, hanem hogy összegyűjtson minden olyat, a mi az illető környék régibb korából való s ami a művelődési állapotot hűen tükrözi vissza. Vannak bizony itt is kő- és bronzkori temetők, csak meg kell keresni őket. Vannak itt is régi emlékek a földben, amelyeket a szántóvető ember figyelmére sem méltat, ha nem aranyból vagy ezüsből valók. Pedig a kőből, csontból, agyagból, fából és vasból készült tárgyak sokszor értékesebbek, mint maga az arany.

S van itt is népelet. Bizonyára sok padláson lappanganak régi ruhadarabok, festett, faragott eszközök, himzett terítők, kendők, amelyek már ki-

multak a divatból s mivel tulajdonosaik nem ismerik kulturális értéküket, veszni hagyják. Bizonyára itt is volt pásztorélet. Diszes karikások, birkaravások, faragott juhászbötkök, diszített gyufatartók itt is akadnak. Bizonyára sok padláson és ládában penészednek régi könyvek, irások, amelyeket olykor csomagolásra vagy tüzelesztésre használnak föl tulajdonosaik nem sejtve, hogy hazánk történetére vonatkozó egy-egy értékes emlékeit tettek tönkre.

Bizonyára voltak itt céhek, amelyeknek emlékeit valahol a por földi és pókok szövik közöttük hálóikat.

Van itt is minden, csak egy kis áldozatkészség kell hozzá, hogy az illető tárgyak egy muzeumba összegyűjtessenek. S van itt egy világhírű nagy festőművész, akinek a műterme már maga kész muzeum, csak ez is ne kerüljön idegenbe, vagy éppen Jászberénybe vagy Budapestre.

A lokalpatriotizmus kötelessége, hogy mindazt itt tartsuk, itt gyűjtjük össze, ami ide való, ami a városra vagy környékére vonatkozik, hogy mi is büszkén hivatkozhatunk arra, hogy nekünk is van valami egyebünk, nemcsak pejlóvunk és hizott sertésünk.

De mihelyt sikerül egy valamire való gyűjteményt összeállítani, maga a muzeumok országos főfelügyelőse fog sietni az intézmény támogatására. Állandó segílyt fog kiutalni a muzeumi gyarapítására s valószínű, hogy a szükséges épület költségeit is megadja, mint ahogyan más városokat is segített kultúrtáborozással. — ma oly szokatlannal hangzó mondatot írta, hogy nemcsak a vett jókért tartozunk hálával az Isternek, hanem a csapásokért is, amelyeket alázatosan szível kell viselnünk. Forró imádságban esedezett családjá boldogságáért s miséket mondatott elhunyt szüleinek névnapja alkalmával. Feleségét is arra ösztönözte, hogy csak bizakodjon az isteni Gondviselésben, amely minden bajt és szenvedést elhárít a benne bizakodóról, vagy legalább is megkönnyíti a megpróbáltatások elviselését.

Vallásosságából fakadt önismerete, gyarlóságainak beismerése. Nemcsak tudta magáról, hogy nem hibák nélkül való; őszintén be is vallotta fogyatkozásait; sokszor megbánta heves indulatoskodását s iparkodott megnyugodni abban, hogy nincs tökéletes ember a világon.

Ha nem is volt tökéletes, megyebeli kortársait sokban felülmulata. A magyar, német és latin nyelvet jól, a tótot is többé-kevésbé beszélő, franciául értő, a hazai jogban, történelemben és a francia irodalomban jártos — azt lehet mondani — európai műveltségű jászkapitány kedvelt tagja volt a mágnásvilágnak is. Nemcsak a szabadságharc idején Jászapátiban megforduló osztrák főtisztek emlékeztek meg tisztelettel vendégszeretetről, loyális érzéseiről, tárgyilagos gondolkodásáról,

dal irányította jászapáti gazdaságát, de a kivitt rábizta feleségére s teljesen megbízott benne, hogy sem az aratásban, sem a szüretben, sem az építkezésben, sem az állatokban, sem egyéb gazdasági dologban nem lesz semmi hiba, ha „kedves, szeretett Teri“-je intézkedik a rokonok segítségével. Alkalmazottainak sorsát éppen úgy szíven viselte, mint a maga birtokát s míg egyrészt feleségét állandóan a szegények gyámolítására buzdította, másrészt gyakran figyelmeztette arra is, hogy jegyezze föl azok nevét, a kik házában valami szivességet tettek, — hogy hazatérte után meghálálhassa.

Gondoskodásának, takarékoskodásának kizárólagos célja volt, hogy gyermekeinek jövőjét biztosítsa. Megható az a gyöngéd, kiáradó szeretet, amellyel kis fiáról irt s megható az a mély vonzalom, amellyel Terije iránt viseltetett. Aggódott, reszketett, ha nem kapott, vagy valami kedvezőtlen hírt kapott hazulról s örömkönyeit hullatta, ha övének jóléte felől értesülhetett. Gyöngédkedő feleségét eltöltötte a házi teendőktől, inkább pusztuljon minden, csak Terije legyen egészséges, meg a kicsi gyermekek, akik álmait is megmegédesítik.

Az egyéniségét egészen átható vallásosság vezérelte minden cselekedetében. Az isteni Gondviselést folyton emlegető s a benne

turális munkájukban. S ilyen módon lehet létesíteni majd állandó kiállításokat, ahol jobbnévű iparosaink kitünőbb termékeiket kiállítják, ily módon lehet majd beszerezni egy vetítő gépet, amelynek segítségével élvezetesebbek lesznek az ismeretterjesztő előadások, ily módon lehet majd gyakorlati irányban hatni, az ipari izlést fejleszteni, szövő-, himző-, faragó vagy másnemű iparágat meghonosítani s a lakosság számára új keresetforrásokat nyitni.

Mert a kulturális előmenetelnek nemcsak az a haszna van, hogy értelmünket gyarapítja, de anyagi jólétet is teremt. Az izlés fejlődésével nőnek ugyan az igények, de az igények növekedésével nagyobb forgalmúvá válik a pénz, megkétszereződik a munka, amely mindenkor a legbecsesebb értéket képviselte.

Mikor muzeum szervezésre gondolunk, nemcsak a holt és divatból kimúlt anyag összehordása lebeg szemünk előtt, hanem főleg a kulturális munkának a hatása, amely a jövő nemzedék nagyobb és szebb boldogulását lesz hivatva előbbrevinni. *M.N.*

HIREK.

Karácsonyi emlék.

*Ha soha máskor eszembe se jutnál,
Lelkem édes anyám,
Igy karácsonytájt a lábad nyomát is
Százszor eláldanám.*

*Veled jártam először Betlehemben
S e szent napok alatt*

de a magyar főurak közt is több barátja akadt. Maga a jászkun generális, a magyaros érzésű József nádor is bizalmára érdemesítette s valahányszor meglátogatta a jászkun kerületet, híres bandériummal fogadták, amelynek vezetője a Lehel-kürttel diszesített Vágó Ignác volt. Ebben a délceg bandériumban a palatinus fölöttébb nagy gyönyörűségét találta. Egyébként ismeretes, hogy a jászk lovas a múlt század elején is híres volt s ezekből alakították az ugynevezett palatinus lovasezredet, amely a napoleoni harcokban Ulmál annyira kitűnt. Ugyanis több francia lovas ezredet keresztülvágta magát s állítólag ezen alkalommal nyilatkozott dicsérőleg maga a nagy Napoleon a magyar huszárról. Innen magyarázható, hogy ma is csak egyetlen lovasezredet, a jászk-kun flukéból alakítottat, tüntette ki az uralkodóház azzal, hogy nem idegen előkelőség nevével, hanem a kerület és népfajéról van elnevezve a 13. jászk-kun huszárezred.

Ennek a jászk lovasnak volt típusa Vágó Ignác, aki azonban nemcsak a nyeregben tudott mesterien ülni, de a közdolgokban is kiváló mérsékletéről tett tanubizonyságot. A nagy, a legnagyobb magyarnak, gróf Széchenyi Istvánnak volt lelkes híve és követője s akkor is — és ez a jellemző — mikor a mámoros nemzet már elfordult a legnagyobb

*Hozzám a jámbor pásztorok azóta
Mindig beszélnek.*

*S az ablakunkat megzörgeti halkán
Az angyalok dala,
Az, a melyet legszebben a világon
Te zengtél valaha.*

*És mondok én is kis gyermekeim közt,
Mint egykor rég veled,
„Krisztus Urunknak áldott születésén“
Édes szent éneket.*

*S míg áhítattal s édes boldogan így
Együtt ünnepelek:
Tudom, a láthatatlan angyalokkal
Te is így vagy velünk!*

Szabolcska Mihály.

Halálozások. özv. Imrik Béláné szül. Kovács Viktória urasszony f. hó 19-én éjjel 65 éves korában hirtelen elhunyt. December hó 21-én délután 3 órakor temették el általános részvét mellett a jászapáti rk. temetőben. A megboldogultban Imrik László jászapáti jegyző és Imrik Gyula járási kezelőtiszt édes anyjukat gyászolják.

Szilágyi Elemér községi tisztviselő f. hó 17-én 60 éves korában Jászakiséren elhunyt. December hó 19-én délelőtt temették el nagy részvét mellett az ev. ref. egyház szertartása szerint a jászkiséri köztemetőben.

Küldöttség a jászdózsai kőut érdekében. A jászapáti előjáróság kezdeményezésére a múlt hét utolsó napján értekezletet tartottak Jászdózsai és Jászapáti községek vezetői az apáti-dózsai kőut építése tárgyában. Az értekezlet megállapodása alapján f. hó 16-án, hétfőn délelőtt a két község hét tagu küldöttsége Szolnokra utazott s tisztelgett a főispánnál, akit szónokuk, Markovits Pál dr. jászapáti plebános szép

magyartól. A jászkapitány éppen úgy, mint a cenki gróf, dinasztikus érzésű ember volt s nem értett egyet a tulzókkal. Feltette még meg nem erősödött hazáját az elbukástól s ezt a véleményét kifejezésre is juttatta, aminek az lett a következménye, hogy később 1849-ben a „forradalmi párt“ megfosztotta kapitányi hivatalától.

Hütlenn magyarnak tartották. Pedig Vágó Ignác hűséges fia volt hazájának. Vére felpezsdült minden alkömmel, ha nemzetének komoly előmeneteléről volt szó s kitört lelkesedése, ha a pozsonyi diétán olyat tapasztalt, ami fájának igazi boldogítására irányult. Nem volt pártember, magasabb szempontból nézte a közdolgokat s ezt sokan nem értették, mint ahogyan ma sem értik.

Őt azonban vérg sértette nemzeti érületének olyatén arculcsapása, mint amilyen a hivatalától való megfosztás volt. Azok büntették oly kegyetlenül, akikért életét is kész lett volna föláldozni, saját honfitársai. Sértett büszkeségét mindazonáltal elfojtotta s megint csak hazafias szempont irányította, mikor az abszolutizmus beálltával a császári biztostól 1850-ben azt kérte, hogy erősítsék meg jászkunkapitányi hivatalában. Ez a szempont pedig abból állott, hogy ne engedjen idegen cseh vagy osztrák beamtert beférkőzni a jászkerületbe.

beszédben kért föl a jászapáti—jászdózsai kőutnak a jövő évben államsegéllyel építendő körülbelül 50—60 km.-nyi megyei utvonalba, a beruházási kölcsön terhére való felvételére. A főispán a küldöttséget igen szívesen fogadta s megígérte, hogy a kérelmet, amelyet a két község memorandum alakjában is átnyújtott a főispánnak, támogatni fogja. — A küldöttség azután még Küry Albert dr. megyei alispánnál, Cseh József dr. megyei főjegyzőnél és Komor Arnold műszaki tanácsos, államépítészeti hivatali főnöknél is tisztelgett, mindenik vezető tisztviselőt felkérve a kérelem támogatására. — A küldöttséget, melynek tagjai: Bozóky János és Markovits Pál dr. plebánosok, Béres Ferenc és Berente Miklós községi főbírák, Khindl Gyula főjegyző, Horváth Lajos ügyvéd és Kis P. József jászdózsai községi tanácsos voltak, — Cseh József dr. megyei főjegyző megvendégelte.

Választás. A jászkiséri belvizszabályozó társulat választmánya Kivály Lajos irodatisztet egyhangulag nyilvántartóvá választotta.

Virilisek az 1913-ik évre. Jászapáti község viriliseinek névjegyzéke az 1913. évre a következő: Kölcsonpénztár, Gazdasági és Iparbank, Gőzmalom r. társaság, Markovits Pál dr., özv. Kálmán Miklósné, Dósa Géza, özv. Pethes Antalné, Lówy Emil, Horváth Lajos, Koczka István, Antal Sándor, Vajda Soma dr., Borbás Mihály, Beóthy János dr., Borbás Miklós, Horváth Gábor, Streitman Gyula dr., Budai Gábor, Farkas L. József, Dózsai

A kinevezést meg is kapta s három évig szolgált az abszolút uralom alatt, 1853-ig. De ő is a mérsékelt felfogásúak sorsára jutott. Nem bíztak meg benne az osztrákok sem, meg kellett válnia kedves hivatalától.

Mély honfibanatban töltötte el még hátralevő két esztendejét. Vigasztalást forrón szeretett családja körében keresett, meg az isteni Gondviselés jóságában és bölcsességében. Lelkét az Urnak ajánlva hunyt el 1855 november 31-én, miután elkészítette végrendeletét, amelynek — egyéniségére oly jellemző — végét lehetetlen meghatottság nélkül olvasni:

„Abban a reményben halok meg, irta — hogy Te, kedves Terim, halálom után imádságokban fogsz rólam megemlékezni s heveskedéseimmel többször okozott, de szívből mindenkor megbánt sérelmeket feledvén, szinte szívből meg fogsz bocsátani. Sorsodat gyermekeinkkel együtt a mindenképp gondoskodó mennyei Felségnek ajánlván, ennek reátok árasztandó malasztja forró szívbéli kéresem és fohászom mellett végbucsumat ezen szavaimban teszem: Áldjon meg a mindenható Isten gyermekeinkkel együtt, légy boldog édes hitvesem, igyekezz nevelés által boldogokká tenni azokat, kiket szived alatt hordoztál. Amen.“

Dezső rendes, Utassy Ignác, özv. Goór Györgyné, Farkas L. István, Sedon Pál és társai, Büchler Pál dr. póttagok.

Pásztorjáték. A jászódózsai rk. népiskola tanulói december 24-én és 25-én délután pásztorjátékot rendeznek az ottani iskolában. Színpad körül: „Nefelejcszal a Jézuskának” c. vallásos színjáték. A tisztajövedelmet a katonák karácsonyi ajándékára fordítják.

A vármegyei temetkezési egylet folyó hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésében elfogadta a módosított alapszabályokat, melyek szerint ezentúl a régi tagok 400 korona, — az ezentúl beiratkozott új tagok pedig 250 korona temetési segélyben részesülnek. Ez alapon az egylet életképességére nézve egy kiváló matematikus egy emberöltőre számításokat végzett s a fizetési kulcsot teljesen helyesnek találta. Az új alapszabályok értelmében ezentúl a tagok olcsó kamatláb mellett kölcsönöket is kaphatnak az egylet vagyonából. A közgyűlés különben egyhangulag bizalmat szavazott a vezetőségnek és felkérte Kele József dr. elnököt, hogy az új alapszabályok sürgős jóváhagyását mielőbb eszközölje ki.

Körvadászat. A jászapáti vadász társaság f. hó 15-én körvadászatot rendezett a tilos területen. A vadászatban részt vett 14 vadász; területekre került 116 nyul és 40 drb fogoly. Az idő rendkívül kedvezően volt.

Ugy halljuk, a társaság ma, vasárnap szintén körvadászatot rendez az ugynevezett szőlő-erdő területén, amit már körülbelül öt év óta meg sem hajtottak.

Hány percent haszon várható a műtrágyák után? Egy rendkívül érdekes és hasznos könyv került ki legközelebb a sajtó alól: Matlaszkovszky Tádé közgazdasági írótól „A szuperfoszfát közgazdasági jelentősége Magyarországon” cím alatt. Ebben a könyvben az országos növénytermelési kísérleti állomás kísérletei- s más jelentékenyebb kísérletek alapján ki van mutatva, hogy melyik növénynek milyen hasznot lehet elérni a szuperfoszfát alkalmazásával, úgy a mint itt következik: búzánál 122%, rozsnál 113%, zabos búk-növényél és utána vetett rozsnál 104%, árpánál 50%, cukorrépa és utána vetett árpánál 206%, zabnál 78%, burgonyánál agyagtalajon 56%, burgonyánál homoktalajon 76%, cukorrépaánál 87%, takarmányrépaánál 150%, lucernánál 397%, baltacim szénánál 554%, lóherénél 89—260%, homoki dohányánál 350%, televán földön termelt dohányánál 327%, réti szénánál 113%, hegyi szőlőnél 300%, homoki szőlőnél 385%. — Rendkívül érdekes számok ezek, a melyek kell hogy minden gazdát a műtrágyák használatára serkentessenek.

Betörők a jászszentandrási ker. hitelszövetkezetben. December 16-án, hétfőn éjjel betörők jártak a jászszentandrási ker. hitelszövetkezet pénztári szobájában. Feltörték az ajtót s a Wertheim-szekrény tartalmát akarták elemelni. Miután kezdetleges betörő szerszámoknak a szekrény ellenállt, eredeti módot eszeltek ki a pénz megkerítésére. Az udvarról szalmát hordtak a Wertheim-szekrény alá s meggyújtották abban a hitben, hogy a tűz a szekrényt megolvastja s így a pénzhez majd könnyen hozzájuthatnak. Az erős szalmatűz a szekrény alsó farészét el is hamvasztotta, mire a felső acélest nagy zuhanással leesett a földre, amitől a betörők annyira megijedtek, hogy nyomban elszaladtak. Az égő szalma még egy üres asztalt pusztított el a szobában, más kárt nem tett. A betörőket, — akik aligha tagjai a nagyobb városokban garázdálkodó kasszafuró-bandáknak — erélyesen nyomozza a csendőrség.

ad 3976
1912

Hirdetmény.

Jászapáti község tulajdonát képező, a község legforgalmasabb utcáján újonnan épülő három (3) új üzlet helyiség, raktár és pincével, úgy a piactéren lévő két (2) mészáros vagy hentesnek való husmérő helyiség az 1913. évi január 28-ik napján d. e. 10 órakor a község házában nyilvános árverés útján bérletbe kiadatik.

A bérlet kezdetét veszi az új 3 üzlethelyiségnél az építő vállalkozótól lett átvételétől és tart 1920. évi szeptember 30-ik napjáig, — a két husmérő helyiség bérlete kezdetét veszi 1913. évi február 1-ső napjától és tart 1915. évi szeptember 30-ik napjáig.

Minden egyes üzlethelyiség évi kikiáltási ára 600 korona; — minden egyes husmérőhelyiség évi kikiáltási ára 150 korona. A kikiáltási ár 10%-a óvadéknak az árverést megelőzőleg befizetendő.

A bérleti feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Jászapáti, 1912. december 9-én.

Berente Miklós
főbíró

Khindl Gyula
főjegyző

A szülők figyelmébe!

Minden szülő arra törekedjék, hogy gyermekeinek csak jó könyvek kerüljenek a kezébe. Így érhető el az, hogy a gyermekek ne csak élvezetet, de tanulságot is merítsenek a könyvekből. E célt tartottam szem előtt az ifjusági könyvek megválasztásánál s e cél vezéreljen minden szülőt is, amikor a gyermekei részére könyveket vásárol.

Mi előtt kedves gyermekeik részére könyvet vásárolnának, tessék üzletemben a nagy készletet megtekinteni.

Imakönyvek diszes bőr, csont és vászon kötésekben.

Legújabb felvételi helybeli képeslapok 6—10 f.

Karácsonyi és ujévi lapok 3-tól 20 fillérig.

JÁSZSÁGI LEVELEK

elnevezéssel igen finom kivitelben s a nagyközönség által legjobban kedvelt három féle alakban hozom forgalomba. Minden doboz 100 drb levélpapírt tartalmaz.

Kaphatók: KOCZKA ANDOR könyv- és papirkereskedésében Jászapáti.

Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság

Sürgöny: GAZDASÁGI BANK

JÁSZAPÁTIN

TELEFON 10 SZÁM.

Hofherr-Schranz & Clayton-Shuttleworth Ierakata. Mc. Cormick & Deering,

International Harvester Company képviselője. Műtrágyát Értékesítő Szövetkezetnek Jászapáti, Jászkisér, Pusztakürt, Jászsószyentgyörgy, Alattyán,

Jásztelek, Jákóhalma, Jászszentandrás, Jászdózsa, Jászárokszállás és

Tiszasüly községekben kizárólagos képviselője.

Állandóan nagy kiállítás mezőgazdasági gépekből.

Raktáron vannak:

Benzin traktorok, Gőzekék, Vető- és műtrágyaszóró gépek, Arató és Kéveköto gépek, Cseplőgarnitúrák.

Fűkaszálok, Szénagyűjtők, Széna- és Szalma-sajtoló, Szecska- és Répavágók, Morzsolók, Darálók, Járgányok, Szártépők, Lóherefejtők, Rosták, Egy és több vasu Ekék, Kapáló, Hengerek, Boronák, Talaj tömörítők, Takarmány fűlesztők, Zsákok, Ponyvák és Pokrócok.

Szőlőszúzó, Szőlőszajtolók, Permetezők.

Tűzifa fűrészek motoros hajtásra.

Fecskendők, Szivattyúk, Tizedesmérlegek, Gépszijjak.

Amerikai és magyar kévekötozsineg (manilla).

T. C. Hogy megalakulásunkkor kitűzött programunknak megfelelően s így a gazdaközönség érdekeit tettekkkel is szolgáljuk, **Jászapáti, a hevesi uton, a Horváth Pál ur udvarán** nagy raktárt rendeztünk be a gazdálkodás valamennyi ágához szükséges gépekben.

Raktáron tartunk: műtrágyaszóró, vető- és aratógépeket, szecska- és répavágókat, kukorica morzsolókat, daráló- és takarmányfűlesztő gépeket, boronákat, egy és több vasu ekéket, kapáló és kiemező gépeket, amerikai és magyar kéveköto zsineget (manillát), zsákokat, ponyvákat, pokrócokat s minden egyéb, a gazdaságban szükséges gépekben és egyéb cikkekben a legelőnyösebben elégíthetünk ki minden ez irányban támasztható igényt.

A legelőnyösebb feltételek mellett szállítunk gőzekéket, kiváló amerikai gyártmányu benzintraktorokat, — melyek a szántásnál kitűnően beváltak s melyekből a megyében már több van üzemben s mindenütt teljes megelégedésre működik; — aratógépeket, cseplőgarnitúrákat szállítható és magánjáró mozdonyal; különféle motorokat benzin és nyersolajhajtásra, valamint a gépekhez szükséges olajokat I-ső minőségben.

Kiváló gondot fordítunk arra, hogy t. vevőink az általunk szállított gépekkel és egyéb cikkekkel minden tekintetben meg legyenek elégedve, ezért csupán a legelsőrangú gyárakkal állunk összeköttetésben s a legmegbízhatóbb gyártmányokat tartjuk raktáron.

Az általunk szállított gépeket saját műszaki szerelőnkkel állítjuk üzembe, s kívánatra azok jókarban tartására készséggel kiküldjük szerelőnket.

Amennyiben t. Cimnek bármilyen gazdasági gépre, vagy egyéb cikkre volna szüksége, kérjük, forduljon bizalommal **főintézetünkhöz Jászapáti, vagy fiókintézetünkhöz Jászdózsa**n s mi mindenkor a legnagyobb készséggel fogjuk ajánlatunkat és költségvetésünket beküldeni és bizton reméljük, hogy úgy árainkkal, mint kiszolgálásunkkal minden tekintetben sikerülni fog teljes megelégedését kiérdemelnünk.

Nagybecsü megkereséseit várva, vagyunk

kiváló tisztelettel

GAZDASÁGI és IPARBANK R.-T.
ÁRUOSZTÁLYA.

Állandó nagy raktár az általunk szállított gépekhez szükséges összes alkatrészekben.

Sirolin „Roche” értékelése.

Arvaház Büdingenben.
Posta Maxstadtban, 1911. IX. 2.
Örömmel értesitem, hogy a *Sirolin „Roche”*, nagy szolgálatot tett nekünk, különösen influenza ellen vált be nagyon jól s nem is tudok hasonló megbetegedések ellen biztosabb szert, mint a *Sirolin „Roche”*. Mindenkin segített, aki használta.

Mária Franciska nővér,
betegápolónő.

Brün, 1910. szeptember

A szünidei gyermektelep idei szezonjának lezárásakor az alulirt egyesületi vezetőség indítatva érzi magát arra, hogy tisztelettel közölje Önnek hálás köszönetét, amiért az orvosi kezelés alatt lévő gyermekeknél az Ön *Sirolin*-ja a szünidei telepen oly kedvező hatást ért el.

A brünni szünidei telep bizottsága **Gross Ullersdorf**ban.

Arvaház.

Pépinvilleben, 1911. VIII. 23.
Bátorkodunk önnek örömmel közölni, hogy a *Sirolin „Roche”*-sal gyermekeinknél jó eredményt értünk el, amiért legnagyobb megelégedésünket nyilvánítjuk. Jó hatást tett gyermekeink köhögése és nyakfájdalma ellen, ami nagy enyhülést és megkönnyebbülést szerzett nekik.

Mária Leo, jézustársasági nővér,
főnöknő.

Nyomtatványokat

minden minőségben és formában olcsó áron készít lapunk könyvnyomdája.

4557
1912

Pályázati hirdetmény.

Jászládány községben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi december hó 25-ig adják be.

Az állás javadalmazása 800 korona a községtől és 200 korona államsegély.

A választást később fogom kitűzni.

Jászapáti, 1912. november 26.

Bodnár Sándor dr.
főszolgabíró

Bélapátfalvai Portland Cementgyár Részvénytársaság.

Alaptőke 3.350.000 korona.
Igazgatóság: Budapest V., Bank-utca 6 sz.
Telefon 173-74. Sürögnyom: Bélcement
Gyár: Bélapátfalva, Borsod megye.
Évi gyártási képesség: 18000 waggon.

Felülmulhatatlan minőség. A szabvány szerű 28 napos szilárdságot már 3 nap alatt éri el.

„Üstökös“ védjegyű

Portlandcementünk

páratlan és utólérhetetlen minőségű. A cementtechnika legszigorubb követelményeinek megfelelő felülmulhatatlan szilárdság, abszolút térfogatállandóság és magas homokfelvevőképesség, valamint igen szép, kiütésmentes szín nélkülözhetetlenné tette a bélapátfalvi portlandcementet a vasbeton, beton, műpala és minden egyéb cementáru gyártásnál.

Kizárólagos képviselő:

Heves, Nógrád és Jásznagykunszolnok megye területére

Fischer Lajos, Egerben.

Tüzifa, faszén, mész, cement.

A szilvásváradai bükkhegy-ségből I. a. és II. hasáb, I. a. gömbölyű dorong és szép galpfát első minőségű

meszet, bélapátfalvi portland-cementet és bükkfaszenet

waggon számra szállítok jutányos árban.

FISCHER LAJOS
a bélapátfalvi portland cementgyár vezérképviselője
EGER, Hevesmegye.

KÜLSŐ SZOLNOKMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

Alakult 1869-ben. SZOLNOKON. Részvénytőke 500.000 K

Anyaintézet a MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR BUDAPESTEN.

Betéteket gyümölcsöztet a legmagasabb kamatozással.

Váltókat leszámítol.

Kölcsönt nyújt földbirtokokra 15—65 évi időtartamra.

Értékpapírokat vesz és elad; azokra kölcsönt nyújt.

Parcellázásokat financiroz.

GETTLER BANK ÉS VÁLTÓÜZLET

Telefonszám 148. SZOLNOK, PIAC-TÉR (Saját ház). Telefonszám 148.

Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál Postatakaréokpénztári számla 7527 szám.

Sürögnyom: GETTLERBANK SZOLNOK.

A magy. kir. osztálysorsjáték főelárusító helye.

Folyósít kölcsönöket váltóra, ingatlanokra és folyószámlára.

Iparosok vállalatait pénzzel ellátja.

Zálog-osztályában arany, ezüst és árnyék-érmék, értékpapírokra legmagasabb kölcsönt nyújt.

Idegen pénzeket, érmeiket, szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat bevált teljes értékben.

Törlesztéses kölcsönöket 20—30—40—50 és 60 évre folyósítat 4 százalékos alapon

A Fonciere pesti biztosító intézet c. főügynöksége a biztosítás minden ágazatában előnyös díjtétel mellett biztosításokat köt.

Kölcsönt nyújt értékpapírokra, sorsjegyekre és vidéki takarékpénztári részvényekre.

Osztálysorsjegyek minden húzásra eredeti árban portó felszámítás nélkül.

A bankszakmába vágó mindennemű megbízásokat elfogad és teljesít, felvilágosítást készséggel, díjmentesen ad.

Pesti hazai nyeremény kötvény húzás február 5. Előnyös feltételek mellett kaphatók.

Takarék-betétet elfogad könyvecskére vagy folyószámlára magas kamatláb mellett.

Értékpapírokat, sorsjegyeket, vidéki takarékpénztári részvényeket vesz és elad mindenkor a legmagasabb árfolyamon.

Máshol elzálogosított értékpapírt, sorsjegyeket saját pénzen kivált és azokra magasabb kölcsönt nyújt, mely kényelmes havi részletekben fizethető vissza.

Elad értékpapírokat, sorsjegyeket kevés előleggel letétre vagy készpénzért napi árfolyamon vagy részletfizetésre minden más ajánlatnál előnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegytársaságokat alapít igen előnyös módokat mellett.

Ingatlanokat vesz vagy elad, azokat parcellázza és pénzzel ellátja.

Nedobjael

ruháját ha pecsétet kap, mert

Kovald-nál

kitisztítják, sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradtságba sem

kerül, mert nem kell magunknak Kovaldhoz küldeni, hanem itt helyben átadjuk

KNÖPFLER GÉZA

divatáru kereskedőnek, kinek üzletében egyébként is mindenféle divatcikkekből nagy választékot és olcsó beszerzési forrást találunk. Így minden mellékes kiadás nélkül, a rendes árban tisztíttathatjuk, avagy festethetjük át bármiféle ruhaneműinket is.

Ugyszintén kezelők és gallérok tisztítása is eszközöltek.

Férfi és női cipők, ingek, gallérok, nyakkendők, nap-, esőernyők, kalapok, cipők.

Ruházzák a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Harizsák, nyak és fűzők. Előnyömd.